

Nacrt Izveštaja o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu zakona o oružju i municiji

U skladu sa zaključkom 05 broj 011-2828/2026-1 od 26. marta 2026. godine, kojim se odobrava sprovođenje javne rasprave o tekstu Nacrta zakona o oružju i municiji, održana je javna rasprava u periodu od 27. marta do 20. aprila 2026. godine.

Tekst Nacrta zakona o oružju i municiji objavljen je na internet stranici Ministarstva unutrašnjih poslova i portalu e-Konsultacije a 16. aprila 2026. godine, a u okviru javne rasprave održan je i jedan okrugli sto u Beogradu.

Primedbe, predlozi i sugestije na Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o oružju i municiji mogle su se dostaviti Ministarstvu unutrašnjih poslova putem elektronske pošte na adresu javnaraspava.zoom@mup.gov.rs ili poštom na adresu Ministarstva unutrašnjih poslova, 11000 Beograd, Bulevar Mihajla Pupina br. 2, kao i na portalu e-Konsultacije.

Nacrt zakona o oružju i municiji je pripremila multiresorna radna grupa u čiji rad su, pored predstavnika resornih ministarstava, bili uključeni i predstavnici različitih organizacija i udruženja čije su delatnosti usko vezane za predmetnu materiju. Aktivno učešće u izradi Nacrta zakona su uzeli predstavnici lovačkih udruženja (Lovački savez Srbije, Lovački savez Vojvodine), sportskih streljačkih organizacija (Streljački savez Srbije, Savez za praktično streljaštvo) kao i privrede i stručnih udruženja (Privredna komora Srbije, Agencija za ispitivanje, žigosanje i obeležavanje oružja, naprava i municije, Nacionalna asocijacija za oružje Srbije). Tekst Nacrta zakona koji je upućen na javnu raspravu rezultat je opsežnih konsultacija sa navedenim subjektima, a o rešenjima koje Nacrt zakona sadrži postignut je visok stepen saglasnosti svih uključenih subjekata.

U javnoj raspravi učestvovao je veliki broj građana, stručnih udruženja i organizacija – Privredna komora Srbije (PKS), Opšte udruženje detektiva Srbije, Udruženje veterana 72. specijalne, Nacionalna asocijacija za oružje (NAOS), Autonomni ženski centar, različita lovačka udruženja, a svoje sugestije dostavio je i Poverenik za zaštitu podataka o ličnosti i informacije od javnog značaja i Republički sekretarijat za zakonodavstvo. Svoje sugestije su takođe dostavili i predstavnici pravnih lica koja poseduju ovlašćenja za obavljanje poslova i delatnosti u skladu sa Zakonom o oružju i municiji. Na skupu u Beogradu koji je održan 16. aprila 2026. godine prisustvovao je veliki broj predstavnika zainteresovane javnosti iz oblasti lovstva i lovačkog oružja: lovačkih saveza, stručnih službi nacionalnih parkova, preduzeća Srbijašume i NAOS-a. U toku trajanja javne rasprave realizovana je i izuzetno korisna studijska poseta Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Slovenije, u okviru koje su razmenjena iskustva pre svega u pogledu transponovanja odredaba Direktive EU 2021/555 Evropskog parlamenta i Saveta. Pored toga, u odnosu na odredbe pomenute Direktive analizu sa predlozima i sugestijama dostavio je Centar za kontrolu malokalibarskog i lakog naoružanja za Jugoistočnu i Istočnu Evropu (SEESAC).

Učesnici javne rasprave imali su veoma konstruktivan pristup uređenju predmetne materije i istakli konkretne predloge za dodatno unapređenje teksta Nacrta zakona, koji su pažljivo razmotreni i prihvaćeni u meri u kojoj je to bilo moguće.

Značajan broj predloga i sugestija dat je na definicije pojmova koje se koriste u Nacrtu zakona, te je u vezi sa tim potrebno napomenuti da se u pogledu definicija pojmova naročito vodilo računa o usklađivanju sa definicijama iz Direktive EU. Ovo se pre svega odnosi na definicije: vatrenog oružja, kratkog i dugog oružja, municije i osnovnih delova za vatreno oružje, kolekcionara.

U pogledu pojmova koji su privukli najveću pažnju dajemo sledeća pojašnjenja.

Definicija starog oružja je, za razliku od važećeg zakona, u potpunosti usklađena sa Direktivom EU. U svojim komentarima, učesnici u javnoj raspravi, izrazili su bojazan da oružje koje je sada registrovano kao staro oružje, a proizvedeno je nakon 1899. godine, neće moći da nastave da drže prema odredbama novog zakona. S tim u vezi, ukazujemo na to da je Nacrtom

zakona pojam kolekcionara, takođe, u potpunosti usklađen sa Direktivom i definisan u odnosu na svrhu prikupljanja i držanja oružja, te će vlasnici oružja koji poseduju staro oružje koje je proizvedeno nakon 1899. godine ali koje ima istorijsku, kulturnu i sl. vrednost ili ovo oružje drže u svrhu očuvanja nasleđa, moći isto da nastave da drže na osnovu kolekcionarske dozvole, bez prava na njegovu upotrebu i bez prava za nabavljanje municije za njega. Nacrt zakona, na isti način kao i EU Direktiva, akcentat stavlja na svrhu nabavljanja, prikupljanja i držanja oružja, te će vlasnici oružja koje je sada u režimu starog oružja, a proizvedeno je nakon 1899. godine, ali potiče iz prethodnih ratova, ili predstavlja porodično nasleđe, ili ima tehničku, istorijsku ili kulturnu vrednost, moći da nastave da drže ovo oružje u skladu sa njegovom svrhom, ali će moći i da nabavljaju drugo oružje sa navedenim karakteristikama i proširuju svoju kolekciju.

Veliki broj komentara odnosio se na definiciju lovačkog oružja. Dati su predlozi da se omogućiti lovcima da pored puške i karabina u lov mogu nositi pištolje i revolvere, odnosno da treba omogućiti lov kratkocevnim vatrenim oružjem. U prilog ovom predlogu navedeni su slučajevi iz uporednog zakonodavstva koji dozvoljavaju lovcima nošenje kratkog oružja u svrhu bezbednosti i samoodbrane i tzv. samilosnog metka. Ministarstvo unutrašnjih poslova je sa pažnjom razmotrilo dostavljeni predlog o kratkom oružju kao lovačkom, međutim, kako pištoljima i revolverima lov nije osnovna namena, ovaj predlog nije prihvaćen. Ovde je potrebno imati u vidu da lovci svoje lovačko oružje mogu nositi za vreme lova, dok je dozvola za nošenje kratkog oružja posebno regulisana zakonom i vezana je za postojanje specifičnih uslova. Ovo ne sprečava lica koja imaju dozvolu za nošenje kratkog oružja da ga nose i za vreme lova. Pored ovog predloženo je i propisivanje mogućnosti da se vazdušno i sportsko oružje mogu koristiti u lovu, što nije prihvaćeno jer se oružje može koristiti samo u skladu sa namenom za koju je registrovano, pri čemu se prilikom registracije dostavljaju dokazi o postojanju opravdanog razloga za posedovanje sportskog odnosno lovačkog oružja. Zabrane upotrebe oružja u lovstvu definisane su Zakonom o divljači i lovstvu te ukoliko se navedenim zakonom dozvoli lov vazdušnim oružjem ovo ministarstvo će razmotriti izmene i u definiciji lovačkog oružja u Zakonu o oružju i municiji. Shodno navedenom ukazujemo da je Nacrt zakona lovačko oružje definisano kao dugo vatreno oružje (puške sa olučenim cevima, glatkim cevima ili kombinovane puške) i oružje sa tetivom kojima je dozvoljen lov.

Komentarisan je i pojam hladnog oružja, posebno noževa čija se definicija kao oružja vezuje za osnovnu namenu odnosno pogodnost za upotrebu za napad, kao i uslova za čuvanje oružja iz kategorije D uključujući i hladno oružje. Dati su predlozi da se noževi ne uređuju ovim zakonom. Hladno oružje je posebno teško definisati zbog njegove raznolikosti i zbog široke upotrebe predmeta koji mogu biti svrstani u ovu kategoriju, u različitim profesijama, sportovima pa i u domaćinstvu. U javnoj raspravi je istaknuto da postoje noževi koji se koriste u određenim rekreativnim aktivnostima, naročito u prirodi, koje ne bi trebalo smatrati oružjem, te i da postoje predmeti koji se koriste u svakodnevnim aktivnostima koji mogu biti pogodni za napad, i koje svakako ne bi trebalo smatrati oružjem. Navedeni predlozi nisu prihvaćeni jer je praksa pokazala da postoje određeni predmeti čija osnovna namena nije napad ali su pogodni za napadi i u određenim situacijama se učestalo za to koriste (npr. bejzbol palica i sl.), zbog čega ih je neophodno zakonom urediti i predvideti sankcionisanje opasnog ponašanja sa ovim predmetima. Predložena definicija pruža mogućnost da se svaki konkretan slučaj sagleda u skladu sa svojim specifičnostima i u skladu sa tim primeni zakon, jer ne može se na isti način posmatrati lovac sa lovačkim nožem u lovištu i navijač sa nožem na preklop za vreme sportskog događaja visokog rizika. U pogledu uslova za čuvanja oružja iz kategorije D, napominjemo da se odredba člana 43. stav 2. Nacrta zakona odnosi na čuvanje samo vazdušnog oružja iz ove kategorije.

U delu definisanja pojmova SEESAC je ukazao da u poređenju sa Direktivom nedostaju definicije: nedozvoljena trgovina, nedozvoljena proizvodnja muzej i EU propusnica za vatreno oružje. S timu u vezi, ukazujemo da proizvodnja oružja nije uređena ovim zakona te se ni pojam nedozvoljene proizvodnje nije definisan. Nedozvoljena proizvodnja oružja kao krivično delo,

definisana je Krivičnim zakonikom, Pojam muzeja takođe je izostavljen iz Nacrta zakona budući da je isti sadržan u Zakonu o muzejskoj delatnosti koji je matični zakon za tu delatnost. Nacrtom zakona ne uspostavljaju se uslovi za osnivanje ili rad muzeja već se ustanovama koje su već registrovane za ovu delatnost propisuju uslovi za nabavku i čuvanje oružja i municije u okviru muzejskih postavki. Pored toga nedozvoljena trgovina iz Direktive je vezana za države članice i kao takva biće predmet uređenja kad RS bude u EU i ako bi se sada unela u tekst zakona u definicije to bi zahtevalo dalju razradu što ne bi bilo moguće jer RS nije članica EU. U pogledu definicije Evropske dozvole za vatreno oružje napominjemo da je tekst dopunjen ovom definicijom. Pored navedenog SEESAC je kroz svoje komentare ukazao na odredbe Nacrta zakona koje je potrebno precizirati i međusobno uskladiti, kao i, na pojedinim mestima, na potrebu za usklađivanjem sa drugim propisima Republike Srbije. Ovi komentari su bili izuzetno korisni za sveobuhvatno sagledavanje predloženih rešenja i njihovo precizno definisanje.

Na sličan način kao i definicije pojmova, veliko interesovanje izazvale su i odredbe o kategorizaciji oružja i municije, koje prati sistematiku i sadržinu odredaba Direktive EU. Od strane učesnika javne rasprave dostavljen je i određen broj primedaba koje se odnose na složenost ovih odredaba, ograničavanja u pogledu kapaciteta okvira, zabranu prepravljavanja automatskog oružja u poluatomatsko oružje i dr. Imajući u vidu da je opredeljenje Republike Srbije da bude deo evropske bezbednosne politike, i nastojanje da uskladi svoje zakonodavstvo sa propisima EU kojima su predviđene napred navedene definicije i kategorizacija oružja, municije i osnovnih delova za oružje, iznete primedbe nisu prihvaćene i u ovom delu Nacrta zakona je predviđen visok stepen usklađenosti sa evropskim propisom.

Učesnici u javnoj raspravi dostavili predlog da se iz kategorije A izostavi automatsko vazdušno oružje. Imajući u vidu da ovo ministarstvo u skladu sa svojim nadležnostima štiti opštu bezbednosti svih građana, iz bezbednosnih razloga se ne može zanemariti dejstvo ovakve vrste oružja koja se proizvodi i stavlja u promet, a čija bi zloupotreba imala negativni uticaj na bezbednost građana.

Određene dostavljene sugestije su se odnosile i na zabranu nabavljanja i držanja municije za vatreno oružje koja ima ekspanzirajuće dejstvo i projektili/zrna za takvu municiju, osim municije za lov ili streljaštvo za lica kojima je dozvoljeno korišćenje kao i municije sa čvrstim probojnim jezgrom. Svrstavanje municije za kratko oružje koje ima ekspanzirajuće dejstvo i municije sa čvrstim probojnim jezgrom u A kategoriju je u skladu sa kategorizacijom predviđenom Direktivama EU koje regulišu oblast oružja.

U delu odredaba o kategorizaciji posebnu pažnju je privukla novina u pogledu opreme za vatreno oružje i to: teleskopski – optički nišan sa svetlosnim snopom ili sa uređajem za elektronsko pojačavanje svetlosti, infracrvenim ili termovizijskim uređajem i moderator zvuka čija je nabavka omogućena za lovačko oružje, na osnovu oružnog lista i uz prijavu nadležnom organu. Veliki broj predloga građana, Privredne komora Srbije, NAOS-a i drugih učesnika u javnoj raspravi, bio je da se nabavka ove opreme, a posebno moderatora zvuka omogući i za sportsko oružje, na isti način kao i za lovačko. U tom smislu potrebno je napomenuti da su moderatori zvuka prema važećim propisima u potpunosti zabranjeni. Prilikom izrade Nacrta zakona u okviru širih konsultacija sa predstavnicima civilnog društva ukazano je da se u oblasti lovstva sve više koriste moderatori zvuka, da je ova oprema sve češće integrisana na lovačkom oružju te da njegovo korišćenje u lovu predstavlja određeni standard u evropskim zemljama. Zbog navedenog, strani lovci kada radi lova dolaze u Republiku Srbiju, sa sobom nose i moderator zvuka kao standardni deo opreme koju ne mogu da unesu u našu zemlju. Uvažavajući razvoj u industriji oružja kao i savremene trendove u ovoj oblasti, Nacrt zakona je dozvolio nabavku moderatora zvuka za potrebe lova, koji se, radi praćenja kretanja ove opreme, evidentiraju kod nadležnog organa i u oružnom listu. U pogledu potrebe nabavke i upotrebe moderatora zvuka za sportsko i vazdušno oružje, potrebno je napomenuti da ne postoji sportska disciplina u streljaštvu u kojoj se nastupa sa moderatorom zvuka niti sa nišanima za noćno osmatranje, kao ni sa termovizijskim nišanima koji omogućavaju

aktivnosti u uslovima slabe vidljivosti. Bezbednosni razlozi zasnovani na prirodi i specifičnoj nameni ove opreme predstavljaju ključni razlog zbog koga se predlozi za dodatnu liberalizaciju njihovog prometa ne mogu prihvatiti.

Privredna komora Srbije je dostavila primedbe koje se odnose na to da se propisana granica sa 10,5 J podigne na 16 J, da brzinu projektila treba brisati jer prenos energije u džulima definiše stvarnu jačinu oružja, da se propiše poseban olakšan režim za vazdušne pištolje male snage, kao i da je potrebno omogućiti i da vazdušno oružje može koristiti dnevno-noćni optički nišan jer većina ima balistički neophodne informacije poput merenja daljine do mete, što je izuzetno bitno za strelce kod pojedinih disciplina. Prilikom izrade Nacrta zakona o oružju i municiji nakon izvršenih konsultacija sa predstavnicima civilnog društva pre svega sportskih organizacija ukazano je da u olimpijskom streljaštvu koje sadrži olimpijske i neolimpijske discipline ne postoji disciplina sa noćnim nišanom kao i da se u navedenim disciplinama koristi vazdušno oružje energije 10,5 J, te stoga navedene primedbe nisu prihvaćene. Takođe, prilikom određivanja snage vazdušnog oružja kao granice za određivanje kategorije oružja, predlagač je konsultovao i praksu u uporednim propisima zemalja u regionu.

U pogledu kategorizacije tetivnog oružja dat je predlog da se jedinica mere koja definiše snagu ovog oružja preformuliše iz njutna u funtu u skladu sa komercijalnim obeležavanjem ovog oružja. S tim u vezi napominjemo da se u tehničkim specifikacijama ovog oružja kao merna jedinica koristi njutn te se predlagač opredelio za ovakvo definisanje.

Opravdano je ukazano da usled nepreciznog definisanja kategorija navedenih pod (B1), (B5), (B11), (B12) i (B13) u određenoj meri može doći do preklapanja ovih kategorija što je prihvaćeno i usklađeno sa datim predlozima.

Određeni broj primedaba dat je na odredbe Nacrta zakona koje propisuju postojanje opravdanog razloga za nabavku oružja iz kategorije B, i to za oružje za ličnu bezbednost i sportsko oružje. Najveći broj predloga odnosio se na uslov koji predviđa da je sportista član streljačkog kluba i da se najmanje 12 meseci bavi streljaštvom. Propisivanje opravdanog razloga za nabavku oružja predstavlja usklađivanje sa Direktivom EU, koja u ovom delu ne propisuje koji su to uslovi potrebni za dokazivanje statusa sportskog strelca, međutim upravo ovaj uslov predviđa za nabavku i držanje oružja iz kategorije A za potrebe sporta. Nacrt zakona propisuje niz izuzetaka u korist sportskih strelaca koji imaju za cilj da im omogući da na što lakši način koriste sportsko oružje u skladu sa njegovom svrhom. Prilikom definisanja pomenutih izuzetaka ali i predmetnog uslova, izvršene su konsultacije sa različitim streljačkim savezima i klubovima i uspešnim sportistima i zauzet je stav da rekreativno bavljenje streljačkim sportom ne predstavlja dovoljnu vezu da bi se lice moglo smatrati sportistom u smislu ovog zakona. Svakako, nema smetnji da rekreativci koji žele da se bave streljaštvom, do ispunjavanja uslova za nabavljanje ličnog sportskog oružja, mogu koristiti oružje kluba u kome vežbaju.

Vezano za starosnu granicu kao uslov za nabavljanje oružja, ukazujemo da se predlagač zakona, prilikom definisanja starosne granice za nabavljanje oružja, koja je različita u odnosu na važeće rešenje, rukovodio razlozima bezbednosti. Procenjeno je da je potrebno starosnu granicu za nabavljanje oružja za ličnu bezbednost podići na 21 godinu života umesto dosadašnjih 18 godina, čime se obezbeđuje viši stepen psihofizičke zrelosti i odgovornosti vlasnika oružja. Ova razlaka je već prisutna u krivičnom zakonodavstvu Republike Srbije, u smislu određivanja kazni za lica starija od 18 a mlađa od 21 godine života, tako što ih u Zakonu o maloletnim učinocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica definiše kao mlađa punoletna lica, dok Krivični zakonik propisuje da za najteža krivična dela i najteže oblike teških krivičnih dela, ovim licima nije moguće izreći najstrožu kaznu. Za vlasnike sportskog i lovačkog oružja zadržana je starosna granica od 18 godina, budući da se u ovom slučaju radi o licima koja su posvećena streljačkom sportu ili lovstvu, što podrazumeva viši nivo savesti i odgovornosti prema oružju. Takođe se vodilo računa da se kategorija lica između 18 i 21 godine života ne dovedu u neravnotežan položaj u smislu dostupnosti radnih mesta i poslova, zbog čega je propisan izuzetak u članu 13.

stav 1. nacarta zakona. Veći broj primedaba odnosi se na odredbe koje uređuju oružje za ličnu bezbednost, gde je istaknuto da propisani način čuvanja ovog oružja (zaključano u sefovima, kasama ili ormanima od čvrstog materijala, odvojeno od municije) nije u skladu sa svrhom za koju je nabavljeno, i da otežava njegovu upotrebu u slučaju opasnosti. Pored toga, pozivajući se na primere iz pojedinih zemalja, više učesnika javne rasprave je predložilo da oružni list za oružje za ličnu bezbednost daje pravo vlasniku da to oružje nosi bez posebne dozvole, obrazlažući ovaj predlog argumentom da licu kome je ugrožena bezbednost ona nije ugrožena samo u mestu prebivališta. U vezi sa ovim predlozima potrebno je napomenuti da se predlagač opredelio da zadrži dosadašnji režim iz bezbednosnih razloga. Pored toga, manji broj predloga se odnosio i na propisivanje mogućnosti da se dugo oružje može registrovati za oružje za ličnu bezbednost, uz obrazloženje da je u slučaju odbrane imovine van urbanih prostora, svrsishodnije posedovanje dugog u odnosu na kratko oružje. Primljeni predlozi se odnose i na odobrenje sačmarica za oružje za ličnu bezbednost kao i na kritike strogog režima za nabavku i držanje oružja za ličnu bezbednost. Ovaj predlog nije prihvaćen imajući u vidu već pomenutu osnovnu namenu različitih vrsta oružja. Ipak ukazujemo na postojanje izuzetka propisanog u članu 12. stav 2. koji je propisan upravo uvažavajući posebnosti koje nenaseljena ruralna područja nose.

Posebna pažnja posvećena je primedbama koje se odnose na omogućavanje upotrebe oružja od strane maloletnih lica (preko 12 godina života) u svrhu sportskih treninga i takmičenja. Prilikom definisanja ovog pitanja (član 68. stav 3. Nacrta zakona) izvršen je niz konsultacija sa predstavnicima sportskih udruženja, i u skladu sa tim predloženo je da maloletna lica mlađa od 14 godina života mogu da treniraju sa vazdušnim oružjem, dok se za ostale discipline u kojima maloletna lica treniraju (vatreno oružje sa ivičnim paljenjem i dugo vatreno oružje sa glatkom cevi) predložena je granica od minimalno 14 godina života. Predlagač je takođe imao u vidu da pitanja koja se odnose na upotrebu vatrene oružja od strane maloletnih lica izaziva veliko uznemirenje građana, zbog čega smatramo da je opravdano propisati strožiji režim u ovoj oblasti.

U pogledu uslova za nabavku i držanje oružja, u toku javne rasprave istaknut je predlog da se omogući tzv. „pasivan status oružja“. Ovo bi bila novina u domaćem zakonodavstvu a sam pojam se vezuje za situacije kada vlasnik oružja privremeno prestane da ispunjava uslove za posedovanje oružja, najčešće u vezi sa opravdanim razlogom za posedovanje oružja ili zdravstvene sposobnosti. Predloženo je da se u takvim situacijama oružje čuva zapečaćeno u ormanu, ne može se iznositi, nabavljati municija, koristiti, niti se može nabavljati novo oružje. Ovaj predlog je pažljivo razmatran od strane predlagača, međutim ocenjeno je da u ovom trenutku, kroz postupak javne rasprave, nije celishodno propisivati ovu mogućnost. Predloženo rešenje zahteva detaljniju analizu svih relevantnih aspekata uvođenja ove mogućnosti, zbog čega ga nije moguće implementirati u tekst na odgovarajući način.

Date su sugestije da član 12. Nacrta zakona koji propisuje uslove za nabavljanje oružja ne definiše precizno šta predstavlja bezbednosnu smetnju, u vezi sa čim napominjemo da je bezbednosna smetnja precizno definisana u članu 18. Nacrta zakona.

Primedbe NAOS-a koje se odnose na to da izdavanje odobrenja za nabavku oružja policijskim službenicima, profesionalnim vojnim licima pripadnicima službe bezbednosti i drugih državnih organa koji po službenoj dužnosti nose oružje treba omogućiti na osnovu podnetog zahteva i službene legitimacije i bez plaćanja takse na zahtev nisu prihvaćeni jer su novim nacrtom zakona navedene kategorije lica svrstane u posebne slučajeve u pogledu ispunjenosti uslova za nabavljanje oružja iz kategorije B u smislu da oružje za ličnu bezbednost mogu nabaviti sa 18 godina života kao i da ne dostavljaju uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za držanje oružja, dok je ostale uslove neophodno proveravati kao i za sva ostala lica.

Opšte udruženja detektiva Srbije je predložilo da se izmeni član 13. Nacrta zakona kojim je propisano da policijski službenici, profesionalna vojna lica, lica koja rade u službama bezbednosti i drugim državnim organima, koja po službenoj dužnosti nose oružje i službenici privatnog obezbeđenja koji obavljaju poslove sa oružjem mogu nabavljati i držati oružje za ličnu

bezbednost sa navršenih 18 godina života, s ciljem da se unapredi pravna sigurnost, ujednači primena propisa i omogući jasno definisanje statusa licenciranih detektiva. Navedeni predlog nije prihvaćen s obzirom na to da je članom 15. stav 2. Zakona o detektivskoj delatnosti propisano da pravna lica za detektivsku delatnost ne mogu, u smislu Zakona o oružju i municiji, posedovati oružje, dok je stavom 1. istog zakona propisano da detektiv može dobiti dozvolu za nošenje ličnog oružja, u skladu sa Zakonom kojim se uređuje oružje i municija, te iz navedene zakonske odredbe proizilazi da obavljanje poslova detektiva ne zahteva obavezno nošenje oružja, te se isti ne mogu izjednačiti sa kategorijom lica iz navedenog člana nacrta.

Veoma veliki broj komentara odnosio se na odredbu koja propisuje da se u toku kalendarske godine može nabaviti 100 komada municije za oružje za ličnu bezbednost jer ovakvo ograničenje bi moglo dovesti do neželjenih posledica što ostavlja mogućnost da vlasnici oružja nabavljaju municiju na crnom tržištu, kao i da ne bi bili dovoljno i adekvatno obučeni za rukovanje oružjem za ličnu bezbednost. S tim u vezi, ukazujemo da su vlasnici oružja za ličnu bezbednost u postupku nabavljanja oružja priložili uverenje o obučenosti za rukovanje oružjem, a za dodatne vežbe preciznog gađanja mogu kupiti dodatnu municiju u streljanama.

Veliki broj sugestija se odnosi na to da nabavka lovačkog i sportskog oružja od fizičkog lica izjednači sa nabavkom lovačkog i sportskog oružja od pravnog lica, odnosno da se bez prethodnog podnošenja zahteva za izdavanje odobrenja za nabavljanje oružja, oružje nabavi na osnovu oružnog lista. Nacrt zakona o oružju i municiji uspostavlja sistem kontrole nabavljanja oružja od pravnih lica tako što propisuje obavezu pravnog lica da o svakom komadu prodatog oružja obavesti nadležni organ, dok ovakav sistem kontrole nije moguće uspostaviti u postupku nabavljanja oružja od fizičkog lica. Kao novina u Nacrtu zakona o oružju i municiji je uspostavljanje centralizovanog informacionog sistema koji daje mogućnost i obavezu pravnim licima da izvrše proveru validnosti izdatog oružnog lista na osnovu koga se vrši nabavka oružja.

Imajući u vidu da se municija može nabavljati na osnovu oružnog lista u kalibrima registrovanog oružja, postavljeno je pitanje kako će se nabavljati municija u kalibru adaptera za cev za lica koja poseduju adapter. Kako se adapter upisuje u oružni list, vlasnik će na osnovu oružnog lista moći da kupi municiju i u odgovarajućem kalibru.

Veliku pažnju je privukao novi pojam kolekcionarske dozvole, te je veliki broj učesnika predložio da se ne vraća kolekcionarska dozvola izdata u skladu sa važećim Zakonom o oružju i municiji, kao i da je potrebno omogućiti da imalac kolekcionarske dozvole može nabavljati i municiju koja nije delaborisana i zadržati mogućnost da se oružje koje se drži na osnovu kolekcionarske može upotrebljavati. Istaknute su i primedbe vezane za prelazni režim, povredu stečenih prava i naplatu visokih taksi. U Nacrtu zakona o oružju i municiji pojam kolekcionara i svrha prikupljanja i držanja vatrenog oružja u potpunosti je usklađena sa Direktivom EU koja reguliše oblast oružja. Kako je svrha kolekcionarske dozvole sakupljanje oružja, municije i osnovnih delova za oružje u istorijske, kulturne, naučne, tehničke, obrazovne svrhe kao i u svrhu očuvanje nasleđa, nabavljanje municije sa projektilom i upotreba ovog oružja ne bi bilo u skladu sa definisanom svrhom. Dakle kolekcionarska dozvola prema Nacrtu zakona omogućiće kolekcionaru olakšanu nabavku i držanje oružja u zakonom definisane svrhe, bez dokazivanja opravdanog razloga za posedovanje oružja za ličnu bezbednost, sportskog i lovačkog, ali ne daje pravo vlasniku da oružje koje drži u ove svrhe i upotrebljava.

Jedna od novina Nacrta zakona je i odredba koja predviđa mogućnost da je vlasnik oružja i municije koji je privremeno sprečen da ispuni uslove za čuvanje oružja, odnosno koji odlazi u inostranstvo sa namerom da tamo neprekidno boravi duže od 90 dana, u dužan da oružje i municiju poveri na čuvanje pravnom licu ili preduzetniku koji obavljaju delatnost na osnovu odobrenja nadležnog organa u skladu sa ovim zakonom ili imaju registrovano oružje, a sportski strelac sportskom klubu čiji je član. Iako je ovakva odredba pohvaljena, pristiglo je više predloga za njenu modifikaciju u smislu da se predvidi da se oružje može poveriti i fizičkom licu koje je vlasnik oružja, ili da se zaključani orman ili kasa na adresi prebivališta vlasnika oružja zapečati od strane

policijskih službenika a da se ključevi čuvaju u policijskoj stanici. Navedeni predlozi nisu prihvaćeni. Pravna lica koja obavljaju delatnosti sa oružjem na osnovu odobrenja nadležnog organa, po oceni predlagača pružaju značajan stepen sigurnosti da će oružje biti čuvano na bezbedan način i pod nadzorom.

U pogledu uslova za čuvanje oružja koje propisuje član 43. da se oružje čuva zaključano u sefovima, kasama ili ormanima od čvrstog materijala, predložena su alternativna rešenja da se oružje može čuvati u posebnoj zaključanoj prostoriji, koja nisu prihvaćena. Mišljenja smo da uslovi iz člana 43. Nacrta zakona u dovoljnoj meri obezbeđuju bezbedno čuvanje oružja. Oružje i municija se moraju čuvati odvojeno, u smislu da je oružje ispražnjeno od municije a ne u dve različite kase, kako su određeni učesnici u javnoj raspravi razumeli.

Dostavljeni su i komentari na član 62. stav 4. Nacrta zakona kojim je propisano da u prostoriji u kojoj se čuva municija i u prodajnom prostoru može se držati municija, tako da ukupna količina baruta u obe prostorije ne prelazi 20 kg, ali tako da u prodajnom prostoru ne prelazi 5 kg. Ovakva odredba je proistekla iz važeće zakonske regulative Zakona o prometu eksplozivnih materija, član 22. st. 1. i 2, kojim je propisano da pravna lica koja se bave prometom eksplozivnih materija na malo mogu u svojim prodavnicama ili priručnim skladištima da smeštaju samo municiju, lovački barut, kapisle za lovačku municiju, pirotehničke proizvode, sprogoreći štapin i pomoćna sredstva za paljenje, pod uslovom da ukupna količina baruta, zajedno sa barutom koji se nalazi u municiji, ne prelazi količinu od 20 kilograma. Količine eksplozivnih materija veće od količine iz stava 1. ovog člana i ostale vrste eksplozivnih materija moraju biti smeštene u magacinima. Ukazujemo da u prodavnicama oružja i municije, nakon usvajanja novih propisa o privrenim eksplozivima, neće biti dozvoljeno skladištenje pirotehničkih sredstva što će omogućiti dodatnu količinu za smeštaj municije.

Vezano za primedbe da je potrebno omogućiti poslugu oružja bez prisustva vlasnika oružja uz prijavu nadležnom organu, ukazujemo na odredbu član 45. stav 7. Nacrta zakona koji upravo predviđa ovu mogućnost.

Određeni broj sugestija odnosio se na lica koja mogu da koriste civilno strelište, sa posebnim akcentom na stranim državljanima, uz naglašavanje komercijalnog potencijala ove vrste sportsko rekreativnih aktivnosti. Prema Nacrtu zakona nema smetnji da stranci budu korisnici civilnog strelišta, dok je pohađanje obuke za rukovanje vatrenim oružjem dozvoljeno samo stalno nastanjenim strancima.

Dati su i predlozi da se omogući upotreba vazdušnog oružja na privatnom posedu u sportsko-rekreativne svrhe, uz preduzimanje odgovarajućih mera bezbednosti. Ovi predlozi su razmotreni ali nisu prihvaćeni iz bezbednosnih razloga, budući da upotreba oružja može da izazove uznemirenje javnosti, čemu smo svedočili u prethodnom periodu. Takođe, dostavljeni su i predlozi da se omogući korišćenje modernih kopija starog oružja na takmičenjima. S tim u vezi ukazujemo da Direktiva EU prepoznaje ovu vrstu oružja i posebno naglašava da se radi o oružju koje nema istorijsku vrednost. Imajući u vidu da se radi o oružju koje koristi crni barut i puni se sprema, zbog čega postoji interesovanje za rekreativnom upotrebom ovog oružja na strelištima, eventualno prihvatanje dostavljenog predloga zahteva dodatnu analizu i uspostavljanje mehanizma koji bi jasno definisao upotrebu ovog oružja. Sugerisno je i da u članu 88. Nacrta zakona koji se odnosi na odobrenje za transport oružja nije naveden način transporta akustičnog oružja, a kako se ova vrsta oružja svakodnevno koristi na više lokacija u zemlji, proizilazi da bi pravna lica koja se bave ovom delatnošću morala svakodnevno da podnose nekoliko zahteva za odobrenje transporta, što je ocenjeno da je neizvodljivo. U vezi sa navedenim smatramo da opisana situacija predstavlja prenošenje registrovanog oružja, koje je uređeno, između ostalog i za akustično oružje, u članu 48. Nacrta zakona. U cilju pojašnjenja napominjemo da su u članu 88. stav 7. Nacrta zakona predviđeni izuzeci u cilju smanjenja administrativnih nameta, koji se odnose na situacije kada trgovac oružjem, lovačka i sportska organizacija prevoze manje količine oružja za sopstvene potrebe, kao i za transport oružja, osnovnih delova vatrenog oružja iz kategorije C ili D, kada se

transport obavlja na način propisan za prenošenje registrovanog oružja i uz obavezu najave transporta nadležnom organu.

Više učesnika javne rasprave je predložilo da se trgovcima poveća količina municije čije je prenošenje moguće bez odobrenja nadležnog organa. Ukazujemo da je sada važećim Zakonom o oružju i municiji moguće prenošenje do 500 komada municije odnosno da je količina za prenošenje municije već povećana.

Dat je predlog, vezano za komisionu prodaju oružja, da se obaveza dostavljanja dokaza o davanju oružja na komisionu prodaju uspostavi u momentu kada se prodaja realizuje, a ne u momentu kada se oružje preda trgovcu oružja, kako je propisano Nacrtom zakona, što nije prihvaćeno jer predloženo ne obezbeđuje mogućnost praćenja kretanja oružja.

Dostavljeni su različiti predlozi koji se odnose na propisane procedure koje su ocenjene kao složene i nepotrebne. Za ove komentare je potrebno dati dodana pojašnjenja radi boljeg razumevanja njihove svrhe. U tom smislu PKS je dao primedbu na član 62. navodeći da je nepotrebno da trgovci oružjem ponovo traže odobrenje za nabavku oružja i municije radi dalje prodaje, jer su ta lica bila podvrgnuta detaljnoj analizi i proveru dokumentacije prilikom davanja ovlašćenja za bavljenje prometom. Odobrenje za nabavku oružja i municije radi dalje prodaje je potrebno kako bi se mogao uspostaviti sistem praćenja i kontrole svakog komada oružja koji se nabavi i proda. Ovde se ne preispituju uslovi za bavljenjem poslovima prometom oružja.

Uslovi za punjenje municije su od strane učesnika u javnoj raspravi ocenjeni kao previše strogi, složeni i iziskuju značajna finansijska sredstva. Naglašeno je da se propisivanjem obuke za obavljanje ovih poslova produžava vreme pribavljanja odobrenja i stvara dodatno finansijsko opterećenje. Propisani uslovi su definisani sa ciljem podizanja stepena bezbednosti građana budući da se punjenje municije može vršiti na adresi prebivališta vlasnika oružja i u streljačkim i lovačkim organizacijama.

Određeni broj primedbi odnosi se na poverene poslove Agenciji za ispitivanje, žigosanje i obeležavanje oružja, naprava i municije, odnosno iz kog razloga samo Agencija može izdavati potvrdu o delaborisanoj municiji, stručno mišljenje o tome da li je oružje proizvedeno pre 1899.godine kao i da obuku za punjenje municije može vršiti samo Agencija. Ovo ministarstvo je radi postizanja što većeg stepena bezbednosti, prilikom određivanja nadležnosti, vodilo računa o neophodnoj stručnosti, s obzirom na to da Agencija u svom radu postupa po određenim standardima i tehničkim normativima, a sve u cilju smanjenja zloupotreba.

Predloženo je i da se trajanje zakonske legalizacije produži sa 3 na 6 meseci, međutim kako postoji mogućnost da se legalizacija periodično raspiše, rok od 3 meseca za njenu realizaciju je u potpunosti odgovarajući.

Republički sekretarijat za zakonodavstvo je dostavio svoje komentare na tekst Nacrta zakona i ukazao na to da je legalizacija oružja i municije materija koja se uređuje zakonom i predložio da se propiše da će se kasnije legalizacije sprovoditi na osnovu zakona a ne akta Vlade. U vezi sa ovom sugestijom ukazujemo na to da su pojam legalizacije i sve karakteristike ovog instituta propisani Zakonom, dok je Vladi preneto ovlašćenje da, kada to zahtevaju razlozi zaštite javne bezbednosti, periodično raspiše legalizaciju koja se sprovodi u svemu u skladu i na način propisan zakonom. Vlada, dakle, samo određuje period u kome će se legalizacija sprovesti bez ovlašćenja da uređuje bilo koji element ovog pravnog instituta. Sada važeći zakon ovo ovlašćenje daje ministru unutrašnjih poslova. Ako se ima u vidu složenost i dugotrajnost postupka usvajanja zakona, smatramo da je navedeno rešenje efikasnije i omogućava postizanje svrhe legalizacije. Ostale sugestije, koje se odnose na preciziranje prirode poslova koji se poveravaju Agenciji za ispitivanje, žigosanje i obeležavanje vatrenog oružja, naprava i municije, dodatnog obrazloženja odredbe koja se odnosi na minimalne godine života za nabavljanje oružja za ličnu bezbednost, tehničke ispravke i usaglašavanja stava sa nadležnim Ministarstvom, su prihvaćene i biće sprovedene u toku postupka za donošenje zakona.

Sa stanovišta obrade podataka o ličnosti i evidencija koje se vode u skladu sa ovim Nacrtom zakona, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti je dostavio niz sugestija koje su u najvećoj meri usvojene i tekst Nacrta zakone je dopunjen i preciziran na način na koji je Poverenik sugerisao. U tom smislu, u članu 90. Nacrta zakona jasno i sveobuhvatno su definisane svrhe u koje se podaci o ličnosti obrađuju, dodatno su obrađeno način pristupa Jedinственom registru podataka kao i način obezbeđivanja mera zaštite tog registra. Dodatno je precizirana i obrada video zapisa sa video nadzora koji se uspostavlja kao mera tehničke zaštite civilnih strelišta. Takođe, tekst je dopunjen odredbom koja uređuje evidencije nadležnog organa i Ministarstva, podacima koje ove evidencije sadrže i rokovima čuvanja. U odnosu na primedbu Poverenika da pojam „nadležni organ“ ne bi trebalo definisati kao organizacionu jedinicu Ministarstva, napominjemo da je navedeno nužno kako bi se napravila razlika između poslova koji su zakonom definisani kao nadležnost područnih organizacionih jedinica (i u kojima je Ministarstvo drugostepeni organ) i poslova koji su, zbog svog značaja zakonom određeni kao poslovi u nadležnosti Ministarstva. Navedeno rešenje je prisutno u postupcima vezanim za oružje više godina unazad.

Autonomni ženski centar je pozitivno ocenio pojedina rešenja iz Nacrta zakona i istakao mišljenje da bi pojedine odredbe trebalo preciznije ili na drugačiji način regulisati kako ne bi stvarale mogućnost različitog tumačenja, odnosno kako bi razmena informacija među institucijama bila efikasnija. U tom smislu dati su predlozi da se pod terminom civilno strelište smatra prostor za korišćenje oružja i koji je namenjen izvođenju gađanja ili sprovođenju obuke u rukovanju ne samo vatrenim oružjem, već i 3D štampanim, vazdušnim, sportskim i imitacijom vatrenog oružja, kako bi se zabrana za obučavanje maloletnih lica odnosila na sve kategorije oružja, izuzev za sportsko u okviru sportskih društava, kao i kako bi se zabrana vojno-taktičkog obučavanja odnosila na sve kategorije oružja. S tim u vezi, ukazujemo da je 3D štampano oružje svrstano u kategoriju A te da je njegova nabavka, posedovanje i upotreba zabranjena, a da imitacije oružja ne predstavljaju oružje u smislu ovog zakona. Odredba o civilnim strelištima je dopunjena vazdušnim oružjem, i ovaj predlog je prihvaćen. Što se tiče sportskog oružja to je oružje koje se po pravilu koristi na civilnim strelištima (sportsko vazdušno i vatreno). Takođe prihvaćen je i predlog vezan za evidencije koje vode civilna strelišta. Nije prihvaćen predlog da jedno lice može posedovati jedan komad oružja, budući da je ovaj predlog suprotan konceptu ovog zakona. Predloženo je da se prilikom bezbednosne provere pribavi mišljenje članova domaćinstva sa kojima lice živi, o podnošenju zahteva za držanje oružja, koje mišljenje neće biti uzeto u prisustvu lica koje podnosi zahtev, u vezi sa čim ukazujemo da se ovo mišljenje pribavlja u okviru provere bezbednosnih uslova koju policijski službenici vrše na osnovu ovog zakona i u skladu sa zakonom kojim se uređuju unutrašnji poslovi. Predlozi koji se odnose na zabranu lovačkim društvima i lovištima da maloletnim licima dozvoljavaju pristup vatrenom i lovačkom oružju, kao i da idu u lov su predmet zakona koji uređuje pitanja divljači i lovstva. Predlozi koji se odnose na preformulisanje odredaba o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti, i razmeni informacija o promeni zdravstvenog stanja nisu prihvaćene imajući u vidu da je odredbe Nacrta zakona već postižu svrhu koja se želi postići predlozima. Predloženi strožiji uslovi vezani za postojanje bezbednosne smetnje nisu prihvaćeni. Smatramo da je predmetno uređeno na odgovarajući način.

Imajući u vidu izuzetno veliki broj učesnika u javnoj raspravi i veliki broj primljenih konstruktivnih predloga, ocenjeno je da je ova javna rasprava doprinela poboljšanju teksta Nacrta zakona.